

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי ו' בחשוון תשע"ה

בס"ד

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"ל או לפקס.

יבמות - כ"ו

1. שנינו: אדם שאסור לו להנשא לאשה מסוימת [כגון המביא גיטה], אם באותו זמן היתה לו אשה ואח"כ מתה - מותר לו כעת לישאנה, כי אין לחוש שהתכוין לכך, מה הדין אם היתה לו אשה וגירשה?
 - א. לביאור הראשון - כשהיתה קטטה קודם האיסור שלו - מותרת, ואין לחוש שגירש מפניה. כשלא היתה קטטה - אסורה, שחוששים שגירשה משום שנתן עיניו בהיא.
 - ב. לביאור השני - כשהתחיל הוא להקניט את אשתו, אסורה. כשהתחילה אשתו להקניטו, מותרת. כיון שהוא לא הגורם, אין לחוש שנתן עיניו וכו'.
2. שנינו: אם אותן נשים נתגרשו או נתאלמנו מבעל שני, מותרות לינשא למתירים אותם, ואין חשד שהתירוהו כדי לישאנה. לכאורה אם מתו שני בעליה, לרבי נחשבת קטלנית שלא תנשא עולמית? 'נתאלמנו' ששנינו מתייחס, למקרה של 'הביא גיטה', או 'חכם שאסר נדרוה'. ו'נתגרשו' מתייחס למעיד על בעלה שמת - ומ"מ לא היו שני מקרי מוות.
3. שנינו: כל אותן נשים מותרות לבניהם או לאחיהם של המתירים אותם. כיצד מתיישב עם המשנה - הנחשד על אשה מסוימת אסור לישא אף את אמה, בתה ואחותה - שמא לאחר שינשא, יזנה עמה ואסורה עליו בכרת, אף כאן נחשוש שעצת זמה היתה לישא את בנו כדי שיהא רגיל אצלה?
 - א. נשים, מצוי שהולכות לאחרות, ויש לחוש שיזנה עמה. אבל בגברים לא מצוי שמבקרים זה את זה למשך זמן שיכול לזנות.
 - ב. בנשים, כיון שלא נאסרת עליו, אם בא על קרובותיה אינה מקפידה. אבל בגברים, מקפיד, כיון שיאסר עליה אם תזנה. ולא מבעיא שמוותרת להנשא עם אביו של המתיר ולא חוששים, כיון שהבן בוש מאביו, אלא נתחדש שאפילו מותרת להנשא לבנו של המתיר, שאביו אינו בוש מבנו.
4. שנינו: ארבעה אחין, שנים מהם נשואים שתי אחיות, ומתו הנשואים - הרי אלו חולצות ולא מתייבמות. מה הטעם?
 - א. למ"ד 'יש זיקה' - כל אחת היא אחות זקוקתו של כל אחד מהיבמים.
 - ב. למ"ד אין זיקה - הטעם - יש לחוש שאחרי שהאחד ייבם האחר ימות, והשניה 'אחות אשתו', ופטורה אף מחליצה, ואסור לבטל מצוות יבמין. והטעם שנכתב ארבעה אחין - לא מבעיא שלשה, שאם ייבם אחת ודאי בטלה המצוה מאחותה, אלא אפילו בארבעה, שספק אם ימות ויתבטל, נתחדש שחוששים למיתה. אמנם, חמשה - לא נאמר, כיון שלא חוששים למיתת שנים.
5. אם קדמו וכנסו שניהם, האם כופין אותן שיוציאו? לת"ק - יוציאו. לרבי אליעזר - מחלוקת בית שמאי ובית הלל.
6. אם היתה אחת משתי האחיות, אסורה על אחד היבמים, מה הדין? באיסור ערוה - אסור אותו אח בה, ומותר באחותה ואינה אחות זקוקתו, שהרי אחותה ערוה. אמנם, השני אסור בשתייהן, משום אחות זקוקתו. באיסור מצוה ואיסור קדושה - רק מדרבנן אסורה ביבום, ולכן אחותה חולצת ולא מתייבמת. עוד שנינו - היתה אחת מהן אסורה על זה איסור ערוה, והשניה אסורה על זה איסור ערוה - האסורה לזה מותרת לזה, והאסורה לזה מותרת לזה.
7. שלש אחיות שהיו נשואות לשלשה אחים ונפלו ליבום לפני שני אחים - מה דינן? באופן שכולן באות לחלוץ יחד - כל אח חולץ לאחות אחרת. באופן שנפלו בזה אחר זה - ראובן חולץ לאחת, ופוקעת זיקתה לשמעון. שמעון חולץ לשניה ופוקעת זיקתה לראובן. כשנפלת השלישית, היא 'אחות חלוצתו' של שניהם, ולכן צריך ששניהם יחלצו לה וכל אחד יפקיע את זיקתו. אמנם לדעת שמואל - אחד חולץ לכולן.